রাজ କୁମାର ବିନ୍ଦଲିସ୍

ବନାମ

ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଫେବୃଆରୀ 29,1996

[କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ, ଏସ୍. ସାଗିର ଅହମ୍ମଦ ଏବଂ ଜି. ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, 1950: ଅନୁଚ୍ଛେଦ 233 ।

ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତି -ନିଯୁକ୍ତି -ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା -ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟିକ ସେବା -ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତି ଭାବେ ବାର୍ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଚୟନ - କାର୍ଯ୍ୟରତ ବିଚାରପତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣଙ୍କ ଜ୍ୱାଇଁଙ୍କ ଚୟନ - ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଭାଗ ନେଉନଥିବା ବିଚାରପତି - ନିଯୁକ୍ତିକୁ ଆପତ୍ତି କରୁଥିବା ଆଜ୍ଞାଦେଶ -ପ୍ରଶ୍ନରେ ଚୟନ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ନିର୍ଣ୍ଣିତ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ - ଯେହେତୁ ନିଯୁକ୍ତି ପରେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ବିତିଗଲାଣି, ତେଣୁ ପୂର୍ବରୁ କରାଯାଇଥିବା ଚୟନ ଠିକ୍ ହୋଇନାହିଁ - ଏପରିକି ଅନ୍ୟଥା ନିଯୁକ୍ତିରେ କୌଣସି ବାସ୍ତବ ଅବୈଧତା ମିଳୁନାହିଁ - ନିଯୁକ୍ତି ଆପତ୍ତି କରୁଥିବା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଖାରଜ ହୋଇଛି ।

ନ୍ୟାୟିକ ଶୃଙ୍ଖଳା - ବିଚାରପତି - ଆଚରଣ ଏବଂ ସଚ୍ଚୋଟତାର କଠୋର ମାନକ ବଜାୟ ରଖିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ସି. ରବିଚନ୍ଦ୍ରନ ଆୟାର ବନାମ ବିଚାରପତି ଏ. ଏମ. ଭଟ୍ଟାଚାର୍ଜୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1995] 5 SCC 457, ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଛି ।

ଦେୱାନୀ ମୂଳ ଅଧିକରିତା : ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ (C) ସଂଖ୍ୟା 68/1990 ।

(ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32 ଅନୁଯାୟୀ)

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ରବୀନ୍ଦ୍ର ବାନା ।

ରାଜ୍ୟ ତରଫରୁ ଆଇ. ଏସ୍. ଗୋୟଲ ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ଇନ୍ଦୁ ମାଲହୋତ୍ରା ।

ଉତ୍ତରଦାତା 2 ଏବଂ 5 ପାଇଁ ମହାବୀର୍ ସିଂ, ସୁନୀଲ ଗୁପ୍ତା ଏବଂ ପି. ଏନ୍. ପୁରୀ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଉଭୟ ପକ୍ଷର ଓକିଲଙ୍କୁ ଶୁଣିଲୁ ।

ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟିକ ସେବା ଅଧୀନରେ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତି ଭାବରେ ବାର୍ ର ତିନି ଜଣ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସିଧାସଳଖ ନିଯୁକ୍ତି ଚୟନ ସହିତ ଜଡିତ । ମହିନ୍ଦର ସିଂ ସୁଲର୍, ଏସ୍. କେ. ସରଦାନା ଏବଂ ନବାବ ସିଂ ଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଚୟନ କମିଟି ଭାବରେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା; ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସୁପାରିଶ କ୍ରମେ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତି ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।1989 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 20 ଏବଂ 1989 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 21, ମଧ୍ୟରେ ଆୟୋଜିତ ସାକ୍ଷାତକାର ପାଇଁ ହାଜର ହୋଇଥିବା 65 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଉପରୋକ୍ତ ତିନିଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ଆମକୁ ଅବଗତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହା ବିବାଦରେ ନାହିଁ ଯେ ସମଗ୍ର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଚୟନ କମିଟି ଭାବରେ ବସିଥିଲେ, ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ସାକ୍ଷାତକାର ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 233 ଅନୁଯାୟୀ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତି ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ତିନି ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ ।ଜଣେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଜ୍ୱାଇଁଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତି ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ । ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 233 ଅନୁଯାୟୀ, ଉକ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରି ରାଜ୍ୟର ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥାଏ । ତେଣୁ, ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟରେ ଏହା ସ୍ଥିରୀକୃତ ପ୍ରଥା ଯେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତି ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଓକିଲ ସଂଘର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଚୟନ କରିବାରେ ଅଧିକାରିତା ଏବଂ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କୁ ସୁପାରିଶ କରାଯାଏ, ଯିଏ ଉପଯୁକ୍ତ ଅନୁପାଳନ ଉପରେ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରନ୍ତି ।

ଏହି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ସି. ରବିଚନ୍ଦ୍ରନ ଆୟାର ବନାମ ଜଷ୍ଟିସ୍ ଏ. ଏମ୍. ଭଟ୍ଟାଚାର୍ଜୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,[1995] 5 *SCC 457*

ମାମଲାରେ ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆଇନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 21 ରୁ 23 ରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ଆଇନ ଯେ ଏକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆଚରଣ ଏବଂ ସାଧୁତାର କଠୋର ମାନକ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆମେ ଏହାକୁ ଅନୁମୋଦନ କରୁଛୁ ଏବଂ ଅନୁଭବ କରୁଛୁ ଯେ ଏହାର କୌଣସି ପୁନର୍ଗଠନ ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେବା ପାଇଁ ଚୟନ ପାଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ସାଧାରଣତଃ ସେବାରୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାରପତି ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ସେବା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଉତ୍ସ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା ଉକ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁକୂଳ ହେବ । ଆବେଦନକାରୀ ତରଫରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଚୟନ କରିବାରେ କୌଣସି ନୀତି ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ । ତେଣୁ, ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତି ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଓକିଲ ସଂଘର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଚୟନ କରିବାରେ ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁକୂଳ ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତି-ସତ୍ୟପାଠରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 18 ଜଣ ଓକିଲଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ପାଇବା ପରେ, ପ୍ରାର୍ଥୀ ଚୟନ ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଇଚ୍ଛାକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଉପ-ପରିଷଦ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ତଦନୁସାରେ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କୁ ସେମାନେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଏବଂ ଅନୁସରଣ କରୁଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାଣିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା । ସୂଚନା ସୁରକ୍ଷିତ କରିବା ପରେ ଉପ-କମିଟି ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସୁପାରିଶ କରିଥିଲା । ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ସୁପାରିଶ ଉପରେ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ବାର୍ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତି ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବାରେ ଉପ-କମିଟି ଦ୍ୱାରା ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ କରାଯିବ । ଉକ୍ତ ଆଧାରରେ ଚୟନକୁ ଅକାମୀ ସ୍ଥିର କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମେ ଭାବୁନାହୁଁ ଯେ ଓକିଲ ସଂଘର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଚୟନ କରିବାରେ ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 233 ଅନୁଯାୟୀ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତି ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରିବାରେ ଭବିଷ୍ୟତରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହେବ । ଏହି ସତ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ 1989 ରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେବେଠାରୁ ପଦବୀରେ ରହିଛନ୍ତି, ଆମେ ଭାବୁଛୁ ଯେ ପୂର୍ବରୁ କରାଯାଇଥିବା ଚୟନକୁ ଅବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିବା ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲା ନୁହେଁ । ଅନ୍ୟଥା, ଉପରୋକ୍ତ ତିନି ଜଣ

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଚୟନ ଏବଂ ସୁପାରିଶରେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତି ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିବାରେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତି ଦେବାରେ ଆମେ କୌଣସି ସ୍ପଷ୍ଟ ଅବୈଧତା ପାଉ ନାହୁଁ ।

ତଦନୁସାରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଟି. ଏନ. ଏ.

ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

 କ୍ରିଷ୍ଣା ଦାଶ
ଅନୁବାଦିକା
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।